

הכנסת היועצת המשפטית לכנסת

(סימוכין : 005801-2022)
ירושלים, י"ז בשבט תשפ"ב
19 בינואר 2022

לכבוד
חבר הכנסת שלמה קרעי

שלום רב,

הנדון: שאלה נוספת בנושא שאילתה דחופה שהעלית בדיון מיום 5/1/2022

סימוכין: פנייתך מיום 5.1.22

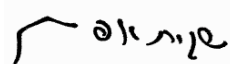
במענה לפנייתך שבסימוכין, ולאחר קריאת הפרוטוקול וצפיה בשידור של חלק זה בישיבת הכנסת מיום 5/1/22 אני מתכבדת להשיבך:

1. בפנייתך ציינת כי יושב ראש הכנסת לא אפשר לך לשאול שאלת המשך שביקשת לשאול בישיבת הכנסת ביום 5.1.22 לפי סעיף 49(ט) לתקנון הכנסת ולדברך הוא "צנזר", כדברך, את שאלתך, לפני שהשלמת אותה, כיוון שהחליט (על דעת עצמו, לדברך), שהיא אינה קשורה לשאילתה הדחופה ששאלה חברת הכנסת רות וסרמן לנדה.
2. מצפיה בדיון עולה כי חברת הכנסת רות וסרמן לנדה שאלה את שר הבינוי והשיכון שאילתה דחופה על נושא אכיפה בתחום מערכות כיבוי אש ואינסטלציה בענף הבנייה. שאלתה של חברת הכנסת היתה "כיצד נאכף התחום והאם בפועל בענף הבנייה מתקיימת מציאות של בנייה והתקנה של שירותים שונים על-ידי חברות ללא רישיון".
3. לאחר שהשר השיב לשאילתה של חברת הכנסת וכן השיב לשאלת המשך שלה, איפשר לך יושב ראש הכנסת לשאול שאלה נוספת באותו נושא במסגרת זמן שלא תעלה על דקה אחת, בהתאם לסעיף 49(ט) לתקנון אשר קובע כי "לאחר שחבר הכנסת השואל השמיע את השאלה הנוספת, רשאי יושב ראש הישיבה לאפשר לשני חברי כנסת אחרים, שיהיו, ככל שניתן, אחד מסיעות הקואליציה ואחד מסיעות האופוזיציה, לשאול מהמקום המיועד לכך באולם המליאה שאלה נוספת באותו נושא, במסגרת זמן שלא תעלה על דקה אחת לכל אחד מהם".
4. בעת שהתחלת לשאול את שאלתך, ביקש ממך יושב ראש הכנסת שתתקן את ניסוח שאלתך; השבת לו שהוא אינו יכול לצנזר אותך. יושב ראש הכנסת ביקש ממך בהמשך להיצמד לשאלה, שהיא שאלה המשכית לנושא, וחלופי הדברים נמשכו ביניכם עד שיושב ראש הכנסת קרא אותך לסדר.
5. שאלת המשך היא כלי פרלמנטרי חשוב שמאפשרת דו שיח בין חבר הכנסת לבין השר שלא במסגרת דיון. עם זאת, בהתאם לסעיף 49(ט) לתקנון שאלת המשך צריכה להיות עובדתית וחייבת להיצמד לנושא השאילתה הדחופה. שאלת המשך מוגדרת בתקנון גם לפרק זמן של דקה אחת בלבד. מקריאת הפרוטוקול הישיבה וצפיה בשידור חלק זה בישיבת הכנסת נראה כי

אופן הצגת שאלת ההמשך על ידך, אכן יכל ליצור חשש סביר אצל יושב ראש הכנסת כי אופן פתיחת שאלת ההמשך על ידך אינו מצביע על שאלת המשך כמוגדר לעיל, וכי לכאורה אתה מתכוון לעשות שימוש לרעה בתקנון הכנסת. יושב ראש הכנסת העיר לך לפחות חמש פעמים ואף אפשר לך לתקן את שאלת ההמשך. לאחר חילופי דברים ביניכם, וכשיושב ראש הכנסת התרשם כי אין בכוונתך לשנות את ניסוח שאלת ההמשך כך שלא יהיה ספק בעיניו כי אכן מדובר בשאלת המשך, הוא קרא לך לסדר והורה על הוצאתך מאולם המליאה. בנסיבות העניין, כיוון שיושב ראש הכנסת אפשר לך מספר פעמים לתקן את נוסח הצגת השאלה על ידך כך שיעלה ממנה שמדובר בשאלת המשך, כנדרש בתקנון הכנסת, ובחרת שלא לעשות כן, הוא היה רשאי להפעיל שיקול דעת כפי שהפעיל.

6. בסיום פנייתך ציינת כי מדובר במקרה שהוא דומה להתנגדות לחוק בתמיכת ממשלה שגם שם יושב ראש הישיבה לא מורשה לצנזר את דברי חבר הכנסת אם הוא לא מביע תמיכה מפורשת בחוק. אני סבורה שישנה אבחנה מסויימת בין הכלים הפרלמנטריים. הבעת התנגדות להצעת חוק בדיון המוקדם שמתקיימת במסגרת דיון, כאמור, שבסופו גם הצבעה, נועדה לשכנע את חברי הכנסת להתנגד להצעת החוק, והגמישות ביחס להבעת ההתנגדות היא לכן גם רחבה יותר מזו שישנה ביחס לשאלת המשך אשר מוגדרת כענין עובדתי שהוא ההמשך של אותו נושא ונקצבה לה דקה אחת בלבד להעלאתה.

בכבוד רב,

שגית אפיק

העתק:

חבר הכנסת מיקי לוי, יושב ראש הכנסת
עו"ד אייל לב-ארי, היועץ המשפטי למליאה